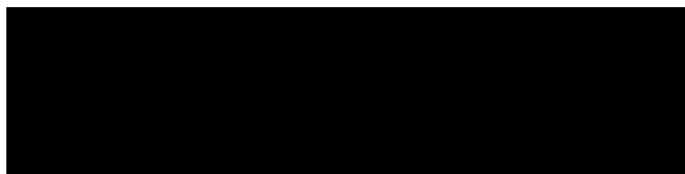


MATERIÁL NA JEDNÁNÍ RADY MĚSTA ŽATCE dne 1.3.2021

NÁZEV: Určení výše náhrady škody - informace

PŘEDKLÁDÁ:

ZPRACOVALA:



Informace k určení náhrady škody

Rada města svým usnesením č. 63/21 ze dne 25.1.2021 uložila [redacted] a [redacted] předložit na jednání rady města dne 1.3.2021 podklady pro stanovení míry odpovědnosti [redacted] za vzniklou škodu v příspěvkové organizaci Chrám Chmele a Piva CZ, příspěvková organizace.

Materiál k této problematice byl zpracován v níže uvedeném znění, avšak dne 18.2.2021 jsme obdrželi informaci o rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí o částečném prominutí penále příspěvkové organizaci Chrám Chmele a Piva CZ, příspěvková organizace za pozdní úhrady pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Podle tohoto rozhodnutí z celkového penále vyměřeného ve výši 1 445 136,53 Kč se příspěvkové organizaci promíjí část penále ve výši 1 275 000 Kč, a tedy příspěvková organizace je povinna uhradit zbylé penále ve výši 170 136,53 Kč. Dnem kdy příspěvková organizace toto zbylé penále uhradí, vznikne příspěvkové organizaci škoda. Podle předchozího kontrolního šetření a z dostupných dokladů vyplývá, že i za tuto škodu odpovídá [redacted] který byl v období od 16.1.2015 do 31.5.2020 usnesením č. 81/15 ze dne 27.1.2015 radou města pověřen vedením příspěvkové organizace Chrám Chmele a Piva CZ, příspěvková organizace (dále jen „PO“ nebo „PO ChChP“) se všemi právy a povinnostmi statutárního zástupce. Vzhledem k výši této škody je nutno zjistit další informace pro určení výše náhrady škody zejména ve vztahu k zákonnému limitu stanovení náhrady škody dle ust. § 257 ZP (4 a ½ násobku průměrného měsíčního výdělku zaměstnance před porušením povinnosti, kterým škodu způsobil). Proto je nutné původně zpracovaný materiál v níže uvedeném znění doplnit o nové informace a posouzení a kompletní předložit na další jednání rady města.

Pro průběžnou informaci předkládáme radě města tedy částečně zpracovaný materiál týkající se odpovědnosti [redacted] za škodu vzniklou PO a určení výše náhrady za způsobenou škodu bez posouzení odpovědnosti a určení výše náhrady škody za část neprominutého penále. Pro informaci ještě uvádíme, že u více škodních událostí se splnění předpokladů pro vznik odpovědnosti zaměstnance posuzují v každém jednotlivém případě zvlášť a pokud byla zaměstnanci prokázána odpovědnost za více na sobě skutkově nezávislých případech vzniku škody, odpovídá zaměstnanec do výše 4 a ½ násobku průměrného měsíčního výdělku za každou z nich.

V době od 3.3. do 13.3. 2020 a od 22.5. do 4.6.2020 proběhla v PO veřejnosprávní kontrola, která zjistila nedostatky v hospodaření PO, které jsou blíže popsány v Protokolu o kontrole č.4/20 ze dne 24.6.2020. Na jednání rady města dne 31.8.2020 byl předložen odborem Kancelář úřadu materiál nazvaný **Odpovědnost za vzniklé škody dle Protokolu o kontrole č. 4/20 ze dne 24.6.2020, provedené u příspěvkové organizace Chrám Chmele a Piva CZ, příspěvková organizace – informace.** V tomto materiálu byla na základě písemných dokladů předběžně vymezená odpovědnost jednotlivých zaměstnanců PO a předběžně stanovená výše náhrady škody. Takto byla předběžně stanovená i odpovědnost a výše náhrady škody [REDAKCE]

- škoda ve výši **23.038, 40 Kč** z titulu nákladů uhrazených právnímu zástupci společnosti EI-Vy spol. s r.o. za pozdní uhrazení faktury FP 1900956 ze dne 20.3.2019 (zaplacená po 3 písemných urgencích až dne 2.3.2020) a vymáhání úroků z prodlení (úroky z prodlení ve výši 19.904,69 Kč byly společností prominuty),
- škoda ve výši **50.792 Kč** z titulu smluvní pokuty (20.000 Kč) a nákladů vymáhání před podáním žaloby (5.000 Kč) a nákladů soudního řízení dle EPR vydaného Obvodním soudem pro Prahu 1 (25.792 Kč) za prodlení se zaplacením faktur FP 19011052, FP 19011053, FP 1800342, vše na základě uzavřené Smlouvy o spolupráci s Moneta Money Bank,
- škoda ve výši **5.970 Kč** z titulu vyměřeného penále za prodlení s úhradou zdravotního pojištění: VZP ČR 4.217 Kč
ZP MV ČR 584 Kč
OZP 391 Kč
VoZP ČR 778 Kč
- škoda ve výši **19.215,76 Kč** z titulu vyměřených úroků z prodlení s úhradou daní Finančnímu úřadu Ústeckého kraje:
daně z příjmů FO ze závislé činnosti za r. 2019 4.531 Kč
daně z příjmů FO vybíraných srážkou za r. 2019 907 Kč
daně silniční za r. 2018 966 Kč
daně silniční za r. 2019 424 Kč
DPH - exekuce - úroky z prodlení 754,56 Kč (zabavené částky 258,66 Kč, 221,77 Kč a 274,13 Kč)
a dále z titulu nákladů exekučního řízení ve výši 11.633, 20 Kč
- škoda ve výši **22.183,39 Kč** z titulu uhrazených smluvních pokut a úroků z prodlení dle účetnictví za r. 2019 (bez částky 25.000 Kč uhrazené Moneta Money Bank z titulu smluvní pokuty a nákladů vymáhání před podáním žaloby, bez částky 754, 56 Kč DPH exekuce, viz. výše)
- škoda ve výši **18.725,06 Kč** z titulu uhrazeného penále zdravotním pojišťovnám a finančnímu úřadu dle účetnictví za r. 2019

Celkem škoda k úhradě ve výši 139.924,61 Kč.

[REDAKCE] se k těmto závěrům písemně vyjádřil a rada města usnesením č. 63/21 jeho vyjádření vzala na vědomí a uložila vnitřnímu auditu a právníkovi města předložit podklady pro stanovení míry odpovědnosti a tím výše náhrady škody.

Lze konstatovat, že v případě [REDAKCE] se jedná o škody způsobené vedoucím zaměstnancem PO ChChP zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo

v přímé souvislosti s ním s odkazem na ust. § 301 ZP, který stanovuje základní povinnosti zaměstnance; mimo jiné povinnost pracovat řádně podle svých sil, znalostí a schopností, **řádně hospodařit s prostředky svěřenými zaměstnavatelem**, střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a **nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele**, a na ust. § 302 ZP, který dále stanovuje povinnosti vedoucích zaměstnanců, mimo jiné řídit a kontrolovat práci podřízených zaměstnanců a hodnotit jejich pracovní výkonnost a pracovní výsledky, **zabezpečovat přijetí opatření k ochraně majetku zaměstnavatele**.

Pro posouzení odpovědnosti [REDAKCE] míry jeho zavinění a pro určení výše náhrady škody je potřeba vycházet zejména ze zákonných předpokladů vzniku odpovědnosti zaměstnance za vzniklou škodu:

Podle ust. § 249 odst.1 ZP „*je zaměstnanec povinen si počínat tak, aby nedocházelo k majetkové újmě (dále jen „škoda“), nemajetkové újmě ani k bezdůvodnému obohacení. Hrozí-li škoda nebo nemajetková újma, je povinen na ni upozornit nadřízeného vedoucího zaměstnance.*“

Podle ust. § 250 odst.1 ZP „*zaměstnanec je povinen nahradit zaměstnavateli škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.*“

Podle ust. § 250 odst.2 ZP „*byla-li škoda způsobena také porušením povinností ze strany zaměstnavatele, povinnost zaměstnance nahradit škodu se poměrně omezí.*“

Podle ust. § 250 odst.3 ZP „*Zaměstnavatel je povinen prokázat zavinění zaměstnance, s výjimkou případů uvedených v § 252 (schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat) a § 255 (ztráta svěřených věcí).*“

Pro vznik odpovědnosti za škodu (i v pracovně právních vztazích) musí být splněny zákonem stanovené předpoklady (všechny současně):

- a) porušení právní povinnosti
- b) vznik škody (v majetkové sféře je škoda újma vyčíslená v penězích),
- c) příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a vznikem škody.
- d) zavinění (úmysl nebo nedbalost).

S přihlédnutím ke zjištěním a závěrům obsažených v Protokolu o kontrole č.4/20, k vyjádření [REDAKCE] a dále k písemným podkladům (zejména zprávy o činnosti PO za roky 2016-2019, smlouva o spolupráci s GE Money bank, a.s., a jiné) uvádíme následovně:

1. škoda ve výši 23.038, 40 Kč z titulu nákladů uhrazených právnímu zástupci společnosti El-Vy spol. s r.o. za pozdní uhrazení faktury FP 1900956 ze dne 20.3.2019

Práce byly u společnosti objednané dne 22.8.2018 (objednávka č. 067/E/18/X) a provedené zhotovitelem dne 20.3.2019. Faktura za tyto práce byla společností vystavena dne 22.3.2019 na částku 226.606 Kč a nebyla včas ze strany PO uhrazena. Společnost platbu upomínala urgencemi ze dne 16.4., 31.5. a 23.7.2019 spolu s upozornění na vymáhání právní cestou. Faktura byla uhrazena až dne 2.3.2020, tedy téměř po roce od jejího vystavení. Společnost požadovala po PO úhradu úroku z prodlení ve výši 19.904,69 Kč, které nakonec PO prominula, ale trvala na úhradě nákladů na právní zastoupení ve výši 23.038,40 Kč. [REDAKCE] společnosti mailem ze dne 25.3.2020 sdělil, že tuto pohledávku považuje za

oprávněnou a pochopitelnou a přislíbil ji uhradit. Nakonec tuto částku na účet právního zástupce společnosti poukázal dne 14.4.2020.

Tím, že došlo k téměř ročnímu prodlení s úhradou FA a že [REDAKCE] na zaslané upomínky nereagoval a platbu dlouhodobě odkládal, ač jako statutární orgán musel o prodlení vědět, počínal si nedbale a způsobil PO zbytečné výdaje za právní zastoupení ve výši 23.038,40 Kč. Jen vstřícným krokem společnosti, kdy prominula PO úroky z prodlení, nenarostly tato zcela zbytečné výdaje o částku 19.904,69 Kč.

[REDAKCE] v tomto případě se spoléhal na vstřícnost společnosti a svojí nečinností porušil z nedbalosti povinnost řádně hospodařit se svěřenými peněžními prostředky a povinnost chránit majetek zaměstnavatele, čímž způsobil PO škodu ve výši **23.038, 40 Kč**.

2. *škoda ve výši 50.792 Kč z titulu smluvní pokuty (20.000 Kč) a nákladů vymáhání před podáním žaloby (5.000 Kč) a nákladů soudního řízení dle DPR vydaného Obvodním soudem pro Prahu 1 (25.792 Kč) za prodlení se zaplacením faktur FP 19011052, FP 19011053, FP 1800342, vše na základě uzavřené Smlouvy o spolupráci s Moneta Money Bank*

[REDAKCE] dne 29.3.2016 uzavřel se společností GE Money Bank s.s. (dnešní Moneta Money Bank a.s.) smlouvu o spolupráci, na základě které PO přistoupila k účasti na věrnostním programu banky Bene+. Jak uvedl [REDAKCE] zpočátku se tato spolupráce jevila pro PO jako výhodná, ale později s růstem bezkontaktních plateb ze strany zákazníků se cena služby značně navýšila a pro PO byla již neekonomická. Jak sám [REDAKCE] přiznává, bylo ekonomičtější smlouvu ukončit. Na nevýhodnost smlouvy byl [REDAKCE] upozorněn již při veřejnosprávní kontrole v březnu 2019, kde se vyjádřil, že smlouvu ukončí (viz Protokol č.2/19 z 29.3.2019, článek 2. Správnost, úplnost a věrohodnost účetnictví, bod 2.2.), nestalo se tak a k ukončení smlouvy došlo až 2.6.2020 během další kontroly, kdy bylo zjištěno, že společnost podala žalobu na PO z titulu neuhrazených faktur na odměnu za službu v období 4/18 (22.067,80 Kč), 7/18 (37,628,58 Kč), faktury z 30.9.2018 (26.486,36 Kč), smluvní pokuty ve výši 20.000 Kč za nezaplacení výše než 2 faktur po splatnosti a zaplacení náhrady za vymáhání před žalobou ve výši 5.000 Kč. Ve věci pak Obvodní soud pro Prahu 1 vydal elektronický platební rozkaz (dále jen „DPR“), kterým byla PO mimo výše uvedených neuhrazených částek uložena povinnost uhradit i náklady soudního řízení ve výši 25.792 Kč. Lze reálně předpokládat, že před podáním návrhu na vydání DPR zaslala společnost PO minimálně předžalobní výzvu, čímž dala PO možnost vyřešit věc mimosoudně. Proč nebyla věc řešena ze strany PO mimosoudně, není přesně známo a ve svém vyjádření ani [REDAKCE] nic konkrétního nesdělil. Není tedy známo, zda učinil nějaké kroky, aby předešel soudnímu projednání věci. Ze zjištění uvedených v protokolu z kontroly č.4/20 spíše vyplývá, že [REDAKCE] nečinil žádné kroky, aby předešel zbytečným výdajům.

[REDAKCE] smlouvu se společností uzavíral, její obsah mu musel být znám, a tedy si musel být vědom povinnosti zaplatit smluvní pokutu ve výši 20.000 Kč v případě prodlení se zaplacením dvou faktur současně (odst.2.10 smlouvy) a částky 5.000 Kč jako paušální náhrady za vymáhání před žalobou (odst. 2.11. smlouvy). Přesto nečinil žádné kroky, aby tyto nadbytečné výdaje odvrátil, připustil, že o věci pravomocně rozhodl soud a nežádoucí výdaje tak vzrostly o dalších 25.792 Kč za náklady soudního řízení. Jeho sdělení, že na druhou stranu spolupracoval se společností při její propagaci a PO ji poskytovala služby (např. prostory na školení), za co společnost PO zaplatila, je ve vztahu k závazkům z výše uvedené smlouvy o spolupráci zcela irelevantní.

Vzhledem k výše uvedenému lze konstatovat, že [REDAKCE] nekonal tak, aby hrozící škodu odvrátil a svojí nečinností porušil z nedbalosti povinnost řádně hospodařit se svěřenými peněžními prostředky a povinnost chránit majetek zaměstnavatele, čímž způsobil PO škodu ve výši **50.792 Kč**.

3. škoda ve výši 66.094,21 Kč z titulu uhrazených smluvních pokut, úroků z prodlení, penále z prodlení různým institucím (finanční úřad, celní úřad, zdravotní pojišťovny apod.)

Z Protokolu o kontrole č.4/20 vyplývá, že kontrolou byly zjištěny opožděné úhrady faktur, odvodů zejména zdravotního pojištění, opožděné odvody daní apod. a za prodlení s těmito odvody a úhradami byly PO vyměřené sankce v podobě smluvních pokut, penále, úroků z prodlení. Z dostupných dokladů však nelze jednoznačně vyvodit, kdo prodlení zavinil a kdo tedy nese odpovědnost za vznik škody. V PO *nebyly zpracovány žádné vnitřní předpisy* ????, které by podrobně stanovily oběh účetních dokladů a odpovědnost za ně. [redacted] ve svém vyjádření popírá, že by nesl odpovědnost za všechny takto opožděné platby, uvedl, že platby procházely účtárnou, „účetní má své postupy, organizaci práce, termíny a kontrolní mechanismy a pokud jsou vykonávány řádně, nebylo možné nevědět o faktuře více než 3 měsíce (z důvodu provedení kvartální uzávěrky) a zpětně jí dohledávat, jak tvrdí audit“. Ani z jiných dokumentů se jednoznačně nepodařilo zjistit, kdo u konkrétních plateb prodlení zavinil a je za prodlení odpovědný. Zavinění je jedním z předpokladů vzniku odpovědnosti za škody. Pokud ho nelze zaměstnanci prokázat, nelze se úspěšně náhrady škody domáhat. Tedy nárok na náhradu škody ve výši 66.094,21 Kč z titulu uhrazených smluvních pokut, úroků z prodlení, penále z prodlení vůči [redacted] není v tomto případě jednoznačně prokazatelný.

[redacted] se ve svém vyjádření odvolává zejména na to, že PO byla vázaná podmínkami udržitelnosti projektu vyplývajících z poskytnuté dotace. Tyto podmínky byly od začátku nastaveny nereálně a omezovaly po dobu udržitelnosti realizovat systémové změny v řízení a fungování organizace, které se v průběhu několikaleté udržitelnosti projektu ukázaly jako nezbytné pro dosažení základního cíle doplňkové činnosti, tj. jejího samofinancování. V tomto směru lze dát [redacted] za pravdu. V důsledku prověřování poskytování dotací v ROP Severozápad orgány činnými v trestním řízení došlo de facto k prodloužení doby udržitelnosti projektu, která skončila až dne 4.10.2019. I tato skutečnost negativně poznamenala hospodaření PO.

Z výročních zpráv PO lze konstatovat, že v roce 2016 vykázala PO ještě zisk (u HČ 1.012.000 Kč, u DČ 122.000 Kč). V roce 2017 PO vykázala u HČ zisk ve výši 1.081.000 Kč, avšak u DČ už vykázala ztrátu ve výši 416.000 Kč, v roce 2018 byla HČ v zisku 2.614.000 Kč, DČ vykázala ztrátu 1.778.000 Kč, v roce 2019 HČ vykázala zisk 2.239.054 Kč, ale DČ vykázala opět ztrátu již ve výši 3.569.756 Kč a celkový hospodářský výsledek PO vykázal ztrátu ve výši 1.330.702 Kč. Z výše uvedených údajů lze tedy konstatovat, že od roku 2017 se situace u doplňkové činnosti zhoršovala a její ztráta narůstala geometrickou radou. [redacted] jako důvody této situace více méně uváděl zejména, že přes organizační a personální problémy zejména u DČ, k se nepodařilo stabilizovat pracovní síly (přes zvýšení mzdových nákladů), zvýšit úroveň a kvalitu služeb. Je potřeba posoudit, zda se jedná o objektivní příčiny či spíše manažerské selhání. Zda na tyto problémy [redacted] dostatečně upozornil zřizovatele již v průběhu roku a snažil se je ve spolupráci se zřizovatelem skutečně řešit, nebo na ně upozornil pouze jednou ročně ve výroční zprávě víceméně obecně, musí posoudit rada města jako zřizovatel.

[redacted] dále ve svém vyjádření uvádí, že do hospodaření PO zasáhly významně i nepředvídatelné situace, např. instalace dojezdového mechanismu majáku (viz výše škoda pod ods.1), nákup terminálu a softwaru EET, čerpadlo do pivovaru, oprava a výměna motoru varny a výměna pívního vedení, kdy musel v zájmu zachování provozu použít finanční prostředky neplánovaně a bezodkladně. K tomu lze konstatovat, že tyto nepředvídatelné výdaje bylo možno řešit ve spolupráci se zřizovatelem např. poskytnutím dotace, návratné finanční výpomoci, při tvorbě rozpočtu (např. instalace dojezdového mechanismu majáku byla objednána již v roce 2018, práce realizovány a účtovány v r. 2019, kdy bylo možno tuto

náročnou opravu zahrnout do rozpočtu r. 2019). Zda [REDAKCE] tyto kroky vůči zřizovateli učinil, nebo zůstal nečinný, je na posouzení rady města, která plní vůči PO funkci zřizovatele. Při rozhodování o výši náhrady škody lze k výše uvedenému přihlídnout.

Při určení výši náhrady škody a její náhrady je potřeba respektovat ustanovení ZP:

Pokud byla zaměstnancem způsobena škoda z nedbalosti, výše náhrady škody nesmí u jednotlivého zaměstnance přesáhnout částku rovnající se 4 a ½ násobku jeho průměrného měsíčního výdělku před porušením povinnosti, kterým škodu způsobil. Pokud byla škoda způsobená úmyslně, tak výše uvedené omezení výše náhrady škody neplatí.

Podle ust. § 263 ZP je zaměstnavatel povinen výši požadované náhrady škody se zaměstnancem projednat a písemně mu ji oznámit zpravidla nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy bylo zjištěno, že škoda vznikla a že je zaměstnanec povinen ji nahradit. Pokud zaměstnanec povinnost škodu nahradit uzná, lze s ním uzavřít písemnou dohodu o způsobu náhrady škody.

Pro úplnost dodáváme, že pro promlčení práva na náhradu škody v pracovněprávních vztazích se subsidiárně použijí ustanovení občanského zákoníku. Občanský zákoník stanoví tříletou subjektivní promlčecí lhůtu (§ 629 odst.1 NOZ), která začne plynout ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé (žalobou u soudu), a desetiletou objektivní promlčecí lhůtu, která začne plynout ode dne, kdy škoda nebo újma vznikla; v případě, že škoda byla způsobena úmyslně, činí tato objektivní promlčecí lhůta patnáct let (§ 636 NOZ).

Závěr:

Jsme toho názoru, že [REDAKCE] nese odpovědnost za škodu v celkové výši **73.830,40 Kč**, tedy za škodu ve výši **ve výši 23.038,40 Kč** z titulu nákladů uhrazených právnímu zástupci společnosti El-Vy spol. s r.o a za škodu ve výši **ve výši 50.792 Kč** z titulu smluvní pokuty (20.000 Kč) a nákladů vymáhání před podáním žaloby (5.000 Kč) a nákladů soudního řízení dle EPR vydaného Obvodním soudem pro Prahu 1 (25.792 Kč) za prodlení se zaplacením faktur FP 19011052, FP 19011053, FP 1800342, vše na základě uzavřené Smlouvy o spolupráci s Moneta Money Bank.

Výši náhrady škody, kterou bude PO po [REDAKCE] požadovat, musí určit svým usnesením rada města (§ 262 ZP).

Na základě rozhodnutí rady města je nutno výši náhrady škody písemně oznámit [REDAKCE] a tuto s ním projednat (§ 263 ZP). Pokud [REDAKCE] povinnost škodu nahradit uzná, může s ním PO uzavřít písemnou dohodu o způsobu náhrady škody (§ 263 ZP).